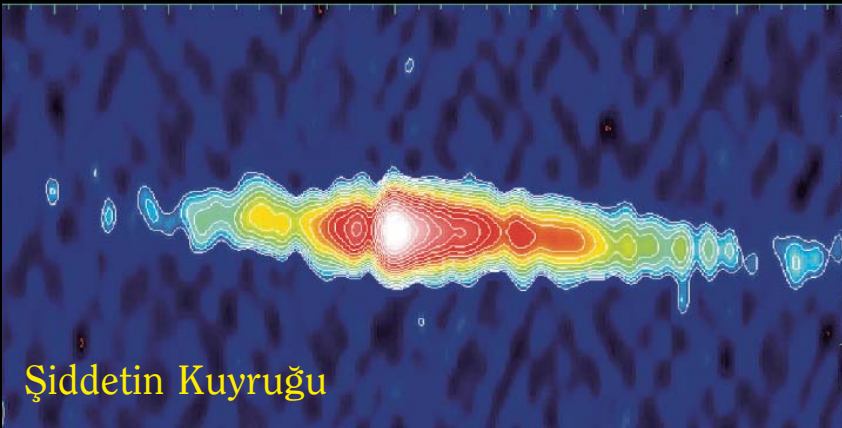

Sıradışı...

Güney gökkürede Heykeltraş (Sculptor) takımyıldızı bölgesinde yer alan NGC 613, çubuk biçimli merkezi olan bir sarmal gökada. Ancak çubuklu sarmalların pek çoğunun tersine, yalnızca iki değil, çok sayıda kolu var. Merkez bölgede, geniş çubuğun üstünde, özellikle

de uçlarında yoğun bir yıldız oluşum süreci gözleniyor. Ayrıca merkezdeki gazdan gelen ısıtım ve radyo dalgalarının özellikleri, dev kütleli bir karadelinin varlığına işaret ediyor.

NASA Basın Bülteni, 23 Aralık 2003

Chandra X-ışını Uzay Teleskopu, 100 milyon ışık yılı uzaklıktaki NGC4261 adlı eliptik gökadanın kenarında, nötron yıldızı ve karadeliklerin kolye gibi dizilmiş olduğu 50.000 ışık yılı uzunlukta bir kuyruk belirledi. Bunun, dev gökadanın, yuttuğu daha küçük bir gökada ile etkileşiminin fosil izi olduğu düşünülüyor. Sürec sırasında kütleçekim kuvvetleri nedeniyle küçük gökadaki gazın bir kısmı, uzun kuyruklar biçiminde uzaya savrulmuş. Bu kuyrukların dev gökadayı düşmesi sırasında oluşan şok

dalgaları, çok sayıda dev yıldızın doğmasına neden olmuş. Birkaç milyon yıl gibi kısa bir sürede de bu yıldızlar yakıtlarını tüketip süpernova patlamalarıyla karadelik ya da nötron yıldızı haline gelmişler. Bu yıldızlardan bazıları ikili yıldız sistemleri içinde olduklarından, eşlerinden çaldıkları gaz ısınıp X-ışınları yaymaya başlayınca, Chandra'nın keskin gözüne yakalanmışlar. Senaryo, eliptik gökadalardan sarmal gökadalara birleşmesiyle oluştuğu tezini doğruluyor.

NASA Basın Bülteni, 8 Aralık 2003

